

ОКРЪЖЕН СЪД ВАРНА

Варна 9000, пл. "Независимост" №2, тел: 052 620777,
факс: 052 617953, e-mail: president@varna.court-bg.org

Утвърждавам:

Марин Маринов

Административен ръководител-
Председател на Окръжен съд Варна

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТА И ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ ПРИ ОКРЪЖЕН СЪД ВАРНА

Настоящите Вътрешни правила имат за цел да конкретизират организацията и начина на работа, както и да установят изискванията за етично поведение на съдебните заседатели при Окръжен съд Варна, за постигане на компетентно гражданско представителство в правораздаването и за безпристрастно, справедливо и обективно изпълнение на задълженията им.

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С настоящите правила се уреждат организацията на работа и правилата за поведение на съдебните заседатели в Окръжен съд Варна и взаимодействието им със съдиите и съдебните служители от този съд.

Чл. 2. Съдебните заседатели участват в разглеждането на наказателни дела за престъпления, за които се предвижда наказание повече от 5 години лишаване от свобода. В тези случаи съдебният състав се състои от един съдия и двама съдебни заседатели. Ако предвиденото наказание е не по-малко от 15 години лишаване от свобода, съдебният състав е трима съдебни заседатели и двама съдии.

Чл. 3. Като част от съдебния състав съдебният заседател има еднакви права със съдиите (запознаване с делото и доказателствата по него, разпит на свидетели и страни, запознаване със заключението на експертите) и равен глас с тях.

Чл. 4. (1) Мандатът на съдебните заседатели е пет години и започва да тече от датата на полагане на клетвата.

(2) Ако разглеждането на делото, в което участва съдебният заседател, продължи след срока по ал. 1, мандатът продължава до приключването на делото в съответната съдебна инстанция.

Чл. 5. (1) Съгласно чл. 29 от Наказателно- процесуалния кодекс /НПК/ в състава на съда не може да участва съдебен заседател:

- който е участвал в състава на съда, постановил присъда или решение в първата, въззивната или касационната инстанция или при възобновяване на наказателното дело, определение, с което се одобрява споразумение за решаване на делото, определение, с което се прекратява наказателното производство или определение, с което се взема, потвърждава, изменя или

отменя мярка за неотклонение - задържане под стража, в досъдебното производство;

- който е извършвал разследване по делото;
- който е бил прокурор по делото;
- който е бил обвиняем, настойник или попечител на обвиняемия, защитник или довереник по делото;
- който е бил или може да встъпи в наказателното производство като частен обвинител, частен тъжител, граждански ищец или граждански ответник;
- който е бил свидетел, поемно лице, вещо лице, преводач, тълковник или специалист - технически помощник по делото;
- който е съпруг или близък роднина на лицата, посочени по-горе;
- който е съпруг или близък роднина на друг член от състава на съда;
- който поради други обстоятелства може да се счита предубеден или заинтересован пряко или косвено от изхода на делото.

(2) При наличие на което и да е от посочените основания, съдебният заседател е длъжен да се отведе. Неговият отвод може да бъде поискан и от някоя от страните до началото на съдебното следствие, освен ако основанията за това са възникнали или са станали известни на по-късен етап. При всички тези случаи исканията за отвод или самоотвеждане следва да бъдат изрично мотивирани. По тяхната основателност съдът се произнася незабавно в тайно съвещание с участието на всички членове на състава.

Чл.6. Съдебните заседатели се свикват за участие в съдебни заседания от председателя на съда най-много за шестдесет дни в рамките на една календарна година, освен ако разглеждането на делото, в което участват, продължи и след този срок.

Чл.7. (1) За всеки съдебен състав чрез жребий се определят основни и резервни съдебни заседатели.

(2) Резервните съдебни заседатели присъстват при разглеждането на делата, по които са излъчени, от самото начало на съдебното заседание с правата на член от състава, освен правото да вземат участие в съдебните съвещания и в решаването на въпросите по делото.

(3) Когато някой от непрофесионалните членове от състава на съда не може да продължи участието си, резервният заседател го замества с пълния обем права и производството продължава.

Чл.8. (1) На всеки съдебен заседател се издава служебна карта от административния ръководител на Окръжен съд Варна.

(2) Съдебните заседатели връщат служебната си карта на административния секретар при изтичане на мандата им или при предсрочното им освобождаване от длъжност.

II. ПРАВИЛА ЗА ЛИЧНОСТНО И ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ НА СЪДЕБНИЯ ЗАСЕДАТЕЛ

Чл. 9. При осъществяване на дейността си съдебните заседатели са политически неутрални.

Чл. 10. Съдебният заседател трябва да спазва и прилага Конституцията и действащите нормативни актове на Република България, като при изпълнение на функциите си е независим и действа по съвест и убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото.

Чл. 11. Съдебният заседател трябва да се ръководи от правилото, че решенията се вземат въз основа на събраните доказателства, а не по предварително убеждение; че обвиненото лице се счита за невинно до

завършване на наказателното производство с влязла в сила присъда, в която се установява противното.

Чл. 12. Съдебният заседател не трябва да проявява грубост и неуважение в поведението си. Трябва да бъде учтив, както с магистратите, така и със съдебните служители и да не коментира публично професионалните и моралните им качества.

Чл. 13. Съдебният заседател трябва да изпълнява задълженията си компетентно, добросъвестно и безпристрастно, вземайки предвид само обществения интерес; да взема всички мерки за разкриване на обективната истина по всеки конкретен случай.

Чл. 14. При изпълнение на задълженията и отговорностите си е длъжен да спазва принципите на честност и достойнство, както и обективно да изпълнява определените му функции, тъй като той олицетворява участието на обществеността в правораздаването.

Чл. 15. Да не се отнася с предубеденост или дискриминиране към някого на основата на раса, вероизповедание, национален произход, пол, физически или психически недъзи, или на други основания.

Чл. 16. Да се отнася с дължимото уважение към правата и интересите на всички участници в процеса и да изисква подобно поведение и от тях.

Чл. 17. По никакъв повод да не предоставя и не използва по неподходящ начин информацията или документацията, която получава при или по повод изпълнение на задълженията си като съдебен заседател.

Чл. 18. Да пази държавна, служебна и лична тайна, станала му известна при осъществяване на правомощията му, както и тайната на съдебните съвещания.

Чл. 19. Съдебните заседатели могат да участват в обществени изяви, които не влизат в противоречие с настоящите правила.

Чл. 20. При и по повод осъществяване на функциите си, както и в обществения и личния живот, съдебните заседатели са длъжни:

- да не уронват престижа на съдебната система и на съдебния заседател;
- да не осъществяват лични отношения със страните по разглежданите от тях дела;
- да не използват положението си за лично облагодетелстване или в полза на трети лица.

Чл. 21. Престижът на съдебния заседател зависи от собственото му поведение и професионално отношение.

Чл. 22. Съдебният заседател не допуска непристойно поведение в обществения и личния си живот.

Чл. 23. Съдебният заседател трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси, както и не трябва да допуска възможност да бъде поставен в реален или предполагаем такъв конфликт:

- Конфликт на интереси възниква, когато съдебният заседател, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.
- Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.
- Облага са всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на привилегия или почести, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар,

награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

Чл.24 Ако на съдебен заседател бъде предложен подкуп, той е длъжен да откаже приемането му и незабавно уведоми за това председателя на съда. Подкуп е всеки дар или облага, която не му се следва, при изпълнение на задълженията му на длъжностно лице.

Чл.25 Съдебният заседател не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било.

Чл.26 Съдебният заседател не следва да общува с журналисти във връзка с разглеждани дела, както и да има медийни изяви по повод на висящи дела, по които има участие.

Чл.27 Съдебният заседател може да участва в обществени изяви, които не влизат в противоречие с настоящите правила.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА РАБОТА НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ

Чл. 28. Със своя заповед Председателят на ВОС определя съдебен служител, който води и съхранява кадровите досиета и клетвените листи на съдебните заседатели, указва съдействие за изпълнение на техните функции, контактува със Съвета на съдебните заседатели, а при необходимост и с ОбС Варна.

Чл. 29. Съдебните заседатели се свикват за участие в съдебни заседания от председателя на съдебния състав чрез съдебния секретар, който ги уведомява за разпределените им дела писмено, чрез призовка или по телефона.

Чл.30. Разпределението на съдебните заседатели като членове на съдебни състави се извършва от секретаря на съдебния състав на принципа на случайния подбор - електронно – чрез използването съответния модул на деловодната програма за случайно разпределение на заседателите /виж Приложение/. След уведомяването им секретарят разпечатва резултата от случайния подбор и прилага разпечатката в кориците на делото.

Чл. 31.(1) Съдебните заседатели влизат в съдебно заседание в представително облекло;

(2) Съдебният заседател е длъжен да се яви на съдебното заседание в състояние, което му позволява да изпълнява функциите си;

(3) Съдебни заседатели, които преди съдебното заседание са употребили алкохол или упойващи вещества, не се допускат до участие в него.

Чл. 32. Съдебният заседател при осъществяване на своите функции е длъжен:

1. Да се яви пред залата, в която ще се проведе съдебното заседание по делото, за което е призован и за което е бил уведомен от съдебните секретари, не по-късно от 10 минути преди определеното време за начало на заседанието;

2. Преди началото на съдебното заседание да изключи мобилния си телефон;

3. Съдебният състав - съдия (съдии) и съдебни заседатели, влизат заедно в съдебната зала.

4. При заемане на местата от състава на съда в заседателната зала за започване на съдебното заседание, по-възрастният съдебен заседател сяда отдясно на председателя на състава;

5. В случай на спешна необходимост да излезе от залата, съдебният заседател трябва да помоли председателстващия съдия да прекъсне заседанието за определено време, като даде кратка почивка.

6. След всяко прекъсване на заседанието (за почивка или по други причини) съдебният заседател трябва да се яви не по-късно от 5 минути преди определеното време за продължаване на заседанието пред входа на залата, определен за съдебния състав. Съдебният състав отново влиза заедно в залата.

7. Съдебният заседател има право да поставя въпроси на участниците в наказателното дело, които съгласува с председателя на състава.

8. При отлагане на започнало наказателно дело (с ход) или насрочване на следващо заседание, съдебният заседател следва да запише следващата дата и я свери с бъдещите си ангажименти.

9. При невъзможност да участва в следващото съдебно заседание по дела, на които е даден ход (болен, командировка, извън страната и др.), съдебният заседател трябва да уведоми писмено (с молба) Председателя на съдебния състав чрез определения служител, а при неотложна необходимост - по телефона.

10. При невъзможност да участва в съдебни заседания за определен период от време поради лична или служебна заетост, съдебният заседател трябва да уведоми своевременно писмено Председателя на НО при ВОС чрез определения съдебен служител, лично или чрез Съвета на съдебните заседатели.

11. При промяна на настоящия адрес или телефона за връзка, съдебният заседател трябва да информира определения съдебен служител и секретарите от НО.

12. Съдебният заседател е задължен да уведоми председателя на съдебния състав при наличие на някое от основанията за отвод, предвидени в чл. 29 от НПК и сам да си направи отвод от състава на съда.

13. Съдебният заседател не трябва да изразява предварително становище по възложените му дела.

14. При провеждане на тайно съвещание на съдебния състав за постановяване на присъдата, съдебните заседатели задължително се изказват и гласуват преди съдиите.

15. При подписване на присъдата с особено мнение, подписването на мотивите от съдебните заседатели е задължително. Особеното мнение се отбелязва при подписване на присъдата, съответно на диспозитива. Съдебният заседател излага особеното си мнение в писмена форма в определения срок, предвиден в чл. 308 от НПК;

16. Да пази тайната на съвещанието при решаването на делата.

17. Да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси, както и да не допуска възможност да бъде поставен в реален или предполагаем такъв конфликт. Да не осъществява лични отношения със страните по разглежданите от тях дела.

Чл. 33 (1) Съдебните заседатели поставят въпросите, касаещи организацията на тяхната работа, на Съвета на съдебните заседатели, който уведомява при нужда Председателя на НО при ВОС чрез определения съдебен служител.

(2) Когато съдебният заседател не е удовлетворен от отговора (решението) на поставения въпрос, има право да поиска среща чрез Председателя на Съвета на съдебните заседатели и да бъде приет от Председателя на Наказателната колегия на ВОС или от Председателя на ВОС.

Чл. 34. (1) За участието си в съдебни заседания, за всеки заседателен ден съдебните заседатели получават възнаграждение от бюджета на съдебната власт.

(2). Размерът на възнаграждението се определя с Наредба и се изплаща веднъж месечно.

Чл. 34а. (1) При неизпълнение от страна на съдебния заседател на задълженията му, на същия се налага санкцията, предвидена в чл. 74, ал. 1 от Закона за съдебната власт.

(2) Системното неизпълнение на задълженията от съдебен заседател е основание за провеждане на процедура за предсрочно освобождаване от длъжност, съгласно чл. 71 от Закона за съдебната власт.

(3) Съдебният заседател се освобождава предсрочно от Общото събрание на съдиите по предложение на Председателя на съда. Предложението за предсрочно освобождаване на съдебен заседател трябва да бъде на разположение на членовете на Общото събрание на съдиите три дни преди провеждане на събранието.

(4) Препис от протокола на Общото събрание се изпраща на съдебния заседател и на съответния Общински съвет.

Чл. 35. (1) За неизпълнение на задълженията на съдебния заседател може да му бъде наложена глоба от Председателя на съда в размер от 50 до 500 лева.

(2) Преди налагане на глобата Председателят на съда предоставя възможност на съдебния заседател да даде обяснения.

(3) По жалба на наказания съдебен заседател, Председателят на Апелативния съд може да отмени или намали размера на глобата.

Чл. 36. Председателят на НО чрез определения съдебен служител периодично организира повишаване на квалификацията на съдебните заседатели и оказва съдействие на Съвета на съдебните заседатели при подготовката и провеждането на общите събрания и обучения.

Чл. 37. Ръководството на съда осигурява, при поискване от Съвета на съдебните заседатели, служебно помещение за провеждане на общите събрания или заседания на съвета, както и нормативни и други материали във връзка с работата на съдебните заседатели.

IV. ОРГАНИЗАЦИОННИ ВЪПРОСИ

Чл. 38. Представителни органи на съдебните заседатели в Окръжен съд Варна са: ОБЩО СЪБРАНИЕ и СЪВЕТ на съдебните заседатели.

Чл. 39. (1) Общото събрание се състои от всички съдебни заседатели при Окръжен съд Варна.

(2) Съдебните заседатели могат да упълномощят с изрично писмено пълномощно друг съдебен заседател в Окръжен съд Варна, който да ги представлява на общото събрание, като един пълномощник може да представлява най-много трима съдебни заседатели.

Чл. 40. Общото събрание на съдебните заседатели:

1. приема, изменя и допълва вътрешните правила за организацията на работа и правилата за поведение на съдебните заседатели в Окръжен съд Варна;

2. избира и освобождава Председателя и членовете на Съвета на съдебните заседатели;

3. приема решения за подобряване организацията на работа и защита на професионалните интереси на съдебните заседатели.

Чл. 41. (1) Общото събрание се свиква по решение на Съвета на съдебните заседатели не по-малко от един път в рамките на мандата.

(2) Общото събрание може да се свиква и по искане на една пета от съдебните заседатели, отправено писмено до Съвета, което се удостоверява с техните подписи.

(3) Ако Съветът на съдебните заседатели не свика Общото събрание в едноседмичен срок от датата на поискване, то се свиква от съдебните заседатели, поискали свикването му служебно, чрез уведомяване на Председателя на съда.

(4) За участие в Общото събрание съдебните заседатели се уведомяват писмено или по телефона най-малко седем дни преди провеждане на събранието. Поканата или съобщението трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждане, както и по чия инициатива се свиква.

(5) Дневният ред на Общото събрание се определя по решение на Съвета на съдебните заседатели, като може да бъде допълван по предложение на съдебните заседатели до гласуването му на събранието.

(6) Общото събрание се провежда и е законно, ако на него присъстват повече от половината от всички съдебни заседатели в Окръжен съд Варна. При липса на кворум събранието се отлага с един час по-късно и се провежда на същото място, при същия дневен ред.

(7) Общото събрание се председателства от председателя, зам. председателя или определен член на съвета.

(8) Решенията на Общото събрание се взимат с обикновено мнозинство (50%+1 гласа) от присъстващите съдебни заседатели, с явно гласуване. Решенията са задължителни за всички съдебни заседатели.

(9) Членовете на Съвета се избират с обикновено мнозинство. Ако при първото гласуване не се получи нужното мнозинство, гласуването се повтаря и за избрани се смятат тези, които са получили най-много гласове.

(10) Членовете на Съвета могат да бъдат освободени предсрочно по тяхно искане, при трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от една година или неспазване на вътрешните правила.

(11) При избор на нови членове на Съвета на мястото на освободените по предходната алинея се избират нови. Изборът се извършва съгласно разпоредбата на ал. 9.

Чл. 42. (1) Съветът на съдебните заседатели осъществява връзка с определения в заповедта на Председателя на ВОС съдебен служител за организация на работа на съдебните заседатели и за доброто взаимодействие със съдиите.

(2) Съветът се състои от нечетен брой членове - от 5 (пет) члена.

(3) Мандатът на членовете на съвета е 5 (пет) години.

Чл. 43 Определеният от Председателя на ВОС съдебен служител за работа със заседателите води регистър за неоснователните откази от участие в съдебни заседания и при натрупване на 5 такива от един и същ заседател в рамките на една календарна година изготвя предложение до Общото събрание на съдиите за предсрочното му освобождаване от длъжност на основание чл. 71 т.5 от ЗСВ.

Чл.44. Определеният от Председателя на ВОС съдебен служител извършва периодично проверки на случаен принцип за наличието на протоколи от случайното разпределение в кориците на делото. При констатиране липси уведомява председателя на състава, а при повторност и Председателя на НО при ВОС.

Чл. 45. Съветът на съдебните заседатели:

- свиква, подготвя, организира и провежда Общите събрания на съдебните заседатели;
- изготвя и съгласува проект за Вътрешните правила;
- избира от своя състав един или двама зам. председатели на Съвета;
- разпределя задълженията между членовете на Съвета;

- представлява съдебните заседатели пред ръководството на съда и определя обема на представителност на членовете си;

- упълномощава Председателя на Съвета, заедно с още двама членове на Съвета, да представлява съдебните заседатели пред ръководството на съда или други институции, имащи отношение към статута на съдебните заседатели,;

- приема проекти на решения за подобряване организацията на работа и защита на професионалните интереси на съдебните заседатели;

- осигурява изпълнение на решенията на Общото събрание.

Чл. 46. (1) Съветът на съдебните заседатели се свиква от Председателя по негова инициатива и провежда заседания не по-малко от един път годишно.

(2) Съветът може да се свиква и по искане на една пета от членовете на съвета, отправено писмено до Председателя на Съвета, което се удостоверява с техните подписи.

(3) Ако Председателят не свика Съвета в седемдневен срок от датата на поискване, то Съветът се свиква от членовете, поискали свикването му.

(4) За участие в заседанията на Съвета членовете му се уведомяват писмено, по електронна поща или по телефона от Председателя или Зам. председателя на Съвета (членовете поискали свикването му), най-малко три дни преди провеждането. Поканата или съобщението трябва да съдържа дневния ред, времето и мястото на провеждане, както и по чия инициатива се свиква.

(5) Дневният ред на заседанието се определя от Председателя на Съвета, като може да бъде допълван по предложение на членовете на Съвета до гласуването му в заседанието.

(6) Заседанията се ръководят от Председателя на Съвета, а в негово отсъствие от Зам. председател.

(7) Заседание на Съвета се провежда, ако на него присъстват повече от половината от членовете му.

(8) Решенията на Съвета се взимат с обикновено мнозинство от присъстващите на заседанието членове и с явно гласуване.

(9) Председателят и членовете на Съвета могат да бъдат освободени предсрочно по тяхно искане, при трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от една година или неспазване на вътрешните правила.

Чл. 47. (1) По време на провеждане на Общите събрания и заседанията на Съвета на съдебните заседатели се водят протоколи, които се подписват от Председателя на Съвета/ заседанието и протоколита.

2) Един екземпляр от протоколите се изпраща на Председателя на НО при Окръжен съд Варна, като се завежда с входящ номер в регистратурата на съда.

(3) Председателят на Съвета съхранява и отговаря за документите, които се изготвят от Съвета.

(4) При избор на нов Съвет или Председател, документите се предават на него.

Чл.48. Съветът на съдебните заседатели да организира обучения в съответствие с изискванията на чл.18 от Закона за съдебната власт.